

Emisje z transportu potrojiły się w 35 lat

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: środa, 25, czerwiec 2025 14:48

Katarzyna Sekuła

Odsłony: 1206

Emisje związane z transportem stają się coraz większym wyzwaniem dla polskiej polityki klimatycznej. Według najnowszych danych Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE), sektor transportu odpowiadał w 2023 roku za niemal jedną czwartą całkowitych emisji CO₂ w Polsce – dokładnie 24 procent. To niemal pięć razy więcej niż w 1990 roku, kiedy udział ten wynosił zaledwie 5 proc. Łącznie emisje sektora transportu wzrosły ponad trzykrotnie – z 20 mln ton w 1990 r. do prawie 68 mln ton w 2023 r.

Za ponad 99 proc. emisji transportowych odpowiada transport drogowy. Dynamiczny rozwój infrastruktury drogowej – od zaledwie 212 km autostrad w 1990 r. do ponad 5 tys. km dróg szybkiego ruchu w 2023 r. – oraz wzrost liczby pojazdów z 9 mln do niemal 36 mln w tym samym czasie, znacząco zwiększyły skalę emisji. Jednak rzeczywisty ślad węglowy transportu jest jeszcze większy niż pokazują oficjalne dane, ponieważ do sektora nie zalicza się emisji związanych z produkcją energii elektrycznej zużywanej przez pojazdy ani emisji generowanych przy budowie infrastruktury – np. przy produkcji cementu czy stali.

W 2023 r. transport w Polsce zużył 6,4 TWh energii elektrycznej – czyli 4 proc. całkowitego krajowego zużycia. Przy wskaźniku emisji wynoszącym 597 kg CO₂ na 1 MWh dla odbiorców końcowych, oznacza to dodatkowe 3,8 mln ton CO₂ przypisanych formalnie sektorowi energetycznemu, ale faktycznie związanych z transportem. Po ich uwzględnieniu, całkowity udział transportu w emisjach CO₂ w Polsce w 2023 r. sięga już 25 proc.

Wyjątkową rolę w krajobrazie transportowym odgrywa kolej. Pomimo śladowych emisji bezpośrednich – zaledwie 0,26 mln ton CO₂ (0,4 proc. emisji sektora) – eksploatacja kolei w praktyce generuje więcej emisji za pośrednictwem zużywanej energii elektrycznej. W 2023 r. sieć kolejowa zużyła 4,3 TWh prądu, co odpowiadało 2,8 mln ton emisji CO₂. Nadal jednak kolej pozostaje jednym z najbardziej efektywnych i niskoemisyjnych środków transportu – dzięki wysokiemu stopniowi elektryfikacji (62,5 proc. sieci).

Z prognoz KOBiZE wynika, że wraz z rosnącą liczbą samochodów elektrycznych i dalszą elektryfikacją transportu, zużycie energii elektrycznej w tym sektorze znacząco wzrośnie – do 8 TWh w 2030 r., a następnie aż do 34 TWh w 2050 r. Oznacza to konieczność jeszcze ściślejszego powiązania polityki transportowej z energetyczną i klimatyczną, by skutecznie ograniczać ślad węglowy całej gospodarki.

Źródło: PIE